

DE PASSIE VAN: MARC VAN ABBE

'5 VOOR 12 VOOR EINDHOVENSE DESIGNERS'

Marc van Abbe weet het zeker: „Nu Philips zich uit Eindhoven heeft teruggetrokken zijn we niet langer automatisch het mekka voor designers. Amsterdam en Rotterdam hijgen in onze nek. Designers moeten zich bundelen anders verliezen we de strijd. SWED oftewel Stichting Waarmark Eindhoven Design is een must!”

TEKST: DOROTHÉE FOOLE
FOTO'S: JEROEN BROEKMANS

De kersverse voorzitter van deze club meent het serieus. Maar wie is Marc van Abbe om dit zo stellig te beweren? Oké, hij heeft zijn achternaam mee. Want ja, hij is inderdaad een nazaat van wijlen Henri van Abbe, de sigarenfabrikant van Karel I, voorheen H.J. van Abbe genoemd. Nog slechts een met gele tegeltjes betegelde muur aan de Tongelresestraat herinnert aan de glorieuze tabaksindustrie die Eindhoven rijk was en in de jaren 1900 de stad zelfs de koosnaam 'La ville fumée' opleverde. Maar veel bekender is natuurlijk het Stedelijk Van Abbemuseum dat door Marc's grootvader in 1936 inclusief verzamelde kunstwerken uit zijn privécollectie aan de Brabantse lichtstad geschonken werd. De naam Van Abbe betekent dus wat in Eindhoven, maar dat wil natuurlijk nog niet zeggen dat het rijkeluiszootje van weleer verstand van designzaken heeft.

De sigarenfabriek Karel I van Henri van Abbe op de Tongelresestraat.

Volgens Marc (64) houdt het een echter wel degelijk verband met het ander. Als kind van net na de oorlog maakte hij de periode van de wederopbouw mee, de teloorgang van de tabaksindustrie, de exorbitante groei van Philips en nu dus de uittocht van wat eens als lempkesfabriek aan de Nieuwe Emmasingel werd opgestart. Gymnasiast Marc, afgestudeerd socioloog, was ruim vijftien jaar werkzaam als journalist: eerst bij dagblad De Stem en later vanaf de oprichting bij Omroep Brabant. Momenteel runt hij nog zijn eigen communicatie- en adviesbureau Pomm. De afgelopen jaren heeft hij zich ook bewezen als betrokken Eindhovenenaar die zich zorgen maakt om historisch erfgoed. Actief was zijn deelname aan een comité om het eerste bouwontwerp van het nieuwe Van Abbemuseum uit de hoed van de Amsterdamse architect Abel Cahen aan te vechten. Met succes, want het door zijn grootvader gebouwde museum bleef uiteindelijk toch als oorspronkelijk gebouw aan de buitenkant onaangetaast. En om nog even wat achtergrond van Marc toe te lichten, hij is nog steeds actief bestuurslid van de Henri van Ab-

bestichting, die na de succesvolle actie om het oude Van Abbe te behouden, opgericht werd om ook ander historisch erfgoed voor nazaten te bewaren. „Het is belangrijk om te weten waar je roots liggen en de betekenis te weten waarom en hoe zaken verder verlopen. Eindhoven mag trots op zijn historie zijn, maar dat wil niet zeggen dat je je moet overgeven aan truttigheid door alles maar in stand te houden. Integendeel! Ik ben blij dat Eindhoven niet zo klef is als Den Bosch, waar de binnenstad verworden is tot een soort Efteling.” Terug naar Eindhoven design. „Het feit dat we hier een wereldwijd erkende Design Academy hebben, is niet toevallig en dat hebben we ook niet te danken aan het goede lobbywerk van politici. De status Eindhoven Design heeft alles met Philips te maken. Daar was men al heel vroeg met design bezig. Denk aan de ontwerpen die op de afdeling Philips Design gemaakt werden om scheerapparaten, broodroosters, mixers en andere industriële producten net dat andere uiterlijk te geven. Eindhoven heeft de verbintenis met design dan ook te danken aan Philips. Maar nu Philips nog amper in de

stad vertegenwoordigd is, verdwijnt ook de interesse in de rest van de wereld om Eindhoven automatisch aan design te koppelen. Sterker nog, Amsterdam en Rotterdam hijgen in onze nek om het stokje over te nemen. De verwenne snotjes die nu op de academie zitten of als designer ergens op Strijp S een onderkomen hebben, moeten er van doordrongen zijn dat Eindhoven als designmekka weleens heel snel in elkaar zou kunnen storten. Het streepje vóór dat zij wereldwijd nu nog hebben als Eindhovenens designer zou zo maar opeens afgelopen kunnen zijn. Ik ben ervan overtuigd dat zij zich grote zorgen moeten maken.”

Om te voorkomen dat dit daadwerkelijk gebeurt, vindt Marc het belangrijk dat designers uit Eindhoven als creatieve ‘hot spots’ gecertificeerd worden met een Eindhoven Design-waarmerk. „SWED bestaat uit drie vrijwilligers. Wij willen het Eindhovense ontwerp steunen door hieraan een onderscheidend en beschermd waarmerk te hangen. In de komende jaren willen we dit ook internationaal ondersteunen met als doel dat het label Eindhoven Design steeds meer een begrip wordt in de wereld. Deze internationale bekendheid moet er toe leiden dat er nog beter design uit Eindhoven komt. Maar niet iedereen krijgt dit etiketje opgeplakt. Er is een strenge ballotage in de vorm van een internationale vakjury waarin mensen uit diverse disciplines

vertegenwoordigd zijn, onder wie de Poolse trendwatcher Suzanna Skalska.” Er wordt dus wel degelijk goed gewikt en gewogen; volgens Marc belangrijk. „We moeten voorkomen dat designers uit Eindhoven wegtrekken. Dat zou doodzonde zijn. Krachten bundelen en certificeren. Design is natuurlijk een breed gegeven. Naast industriële producten komen ook meubels, sieraden en grafisch design in aanmerking voor dit waarmerk. De directie van

‘Design-streepje vóór zou zo maar opeens afgelopen kunnen zijn’

SWED bepaalt het Eindhovengehalte van een ingezonden ontwerp. Belangrijke voorwaarde is dat de ontwerper in de regio Eindhoven woont of dat hij of zij een belangrijke binding met onze stad heeft.”

Marc van Abbe is gedreven, dat is duidelijk. In zijn Eindhovense appartement waar overigens weinig design maar vooral antiek en een klein sigarenmuseumpje in een boekenkast een plekje hebben gekregen, spreekt hij met passie over dit nieuwe avontuur dat Eindhoven als designstad moet neerzetten. Grappig genoeg

doet hij dit deels ook vanuit een oude lederen stoel die nog van zijn beroemde grootvader is geweest. „Mijn opa was een slim zakenman,” vertelt hij. „Deze stoel komt uit zijn kantoor en was bedoeld voor bezoekers. Zelf nam hij tijdens zo’n meeting plaats achter een statig hoog bureau met dito stoel. Je snapt natuurlijk wat er met je gebeurde wanneer je gezeten in deze lage fauteuil opkeek naar een gesprekspartner die letterlijk op je neerkeek.”

Marc kan nog steeds hartelijk lachen om deze anekdote. Zakendoen is misschien in de loop der tijd niet zo veranderd. „Tijdens zakendoen zet je altijd wel eens iemand onder druk. Drie jaar geleden heb ik in mijn eentje een pelgrimstocht naar het Spaanse Santiago di Compostella gemaakt, op de fiets. Toen ik daar eenzaam met mijn eenpersoonstentje in mijn fietstas over de Pyreneeën reed, spookten er allerlei gedachten door mijn hoofd en ik was blij dat ik met een rein geweten kon zeggen dat ik nooit iemand in zaken bedrogen heb. Daar ben ik trots op. Kwaliteit onderscheidt zich. Dit geldt ook voor het Waarmerk Eindhoven Design.”

Presentatie Eindhoven Design Waarmerk op 30 maart in hotel Sofitel Cocagne. Belangstellenden kunnen zich melden via de website www.eindhovenendesign.com en contact opnemen met de directeur van de stichting Suzanne Keuning.